ILM FAN XABARNOMASI
Ilmiy elektron jurnali

TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH

Kodirova Xurshida Ismoilovna

Assistent

Eshmurodov Baxtiyor Dilovar o'g'li

Talaba

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti

Annotatsiya: Ushbu maqolada to'qimachilik sanoati korxonalari faoliyatni bishqarish tiziminin takomillashtirish keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: sodiqlik dasturi, tovar, mahsulot, raqobat, pul mablag'lari, korrelyatsiya koeffitsienti, innovatsion boshqaruv, modernizatsiya qilish,boshqaruvni takomillashtirish.

МЕНЕДЖМЕНТ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ТЕКСТИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЛУЧШЕНИЕ СИСТЕМЫ

Ассистент Кодирова Хуршида Исмаиловна
Студент Эшмуродов Бахтиёр Диловар угли.
Ташкентский институт текстильной и легкой промышленности

Аннотация: В данной статье описано совершенствование системы управления предприятием текстильной промышленности.
Ключевые слова: программа лояльности, бренд, продукт, конкуренция, фонды, коэффициент корреляции, инновационный менеджмент, модернизация, совершенствование управления.

MANAGEMENT IN TEXTILE INDUSTRY ENTERPRISES SYSTEM IMPROVEMENT

Abstract: This article describes the improvement of the textile industry enterprise management system.
Key words: loyalty program, brand, product, competition, funds, correlation coefficient, innovative management, modernization, management improvement.

1. Kirish.

To'qimachilik sanoati korxonalarining rivojlanishini sekinlashtirayotgan omillarga mehnat unumdorligining pastligi, mavjud texnika va texnologiyalardan unumli foydalanishning yo'lga

ILM FAN XABARNOMASI
Ilmiy elektron jurnali

qo'yilmagani, malakali ishchi - xodimlarning yetishmasligi va mavjudlarining esa malaka darajasining pastligi kabi omillarni kiritishimiz mumkin. Bulardan tashqari korxonalarga yetkazib berilayotgan xom-ashyo va materiallar narxi tayyor mahsulot narxiga qaraganda tezroq o'sishi ham sanoatning rivojlanishiga o'z salbiy ta'sirini o'tkazmoqda.To'qimachilik sanoati korxonalari faoliatini takomillashtirishning asosiy omillari quyidagilardan iborat:

boshqaruvni takomillashtirish;

korxonani modernizatsiya qilish;

kadrlar malakasini oshirish va tayyorlash va qayta tayyorlash tizimini takomillashtirish;

raqobatbardoshlik darajasini oshirish.

To'qimachilik sanoati korxonalarining rivojlanishini sekinlashtirayotgan omillarga mehnat unumdorligining pastligi, mavjud texnika va texnologiyalardan unumli foydalanishning yo'lga qo'yilmagani, malakali ishchi - xodimlarning yetishmasligi va mavjudlarining esa malaka darajasining pastligi kabi omillarni kiritishimiz mumkin. Bulardan tashqari korxonalarga yetkazib berilayotgan xom- ashyo va materiallar narxi tayyor mahsulot narxiga qaraganda tezroq o'sishi ham sanoatning rivojlanishiga o'z salbiy ta'sirini o'tkazmoqda. Shuning uchun bu sanoatning to'qimachilik va tikuvchilik, umuman olganda, tayyor mahsulot ishlab chiqaruvchi barcha tarmoqlarni rivojlantirish va bu mahsulotlarni respublika hududida chegaralanib qolmay, eksport strukturasida muqim joy egallashini ta'minlash va bu eksport hajmining o'sishini ta'minlash zarur. Kuchli raqobatbardosh iqtisodiy muhitda to'qimachilik korxonalarining bozordagi o'rinlari barqarorligini ta'minlash ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarishni rivojlantirish, joriy etish, ishlab chiqarish xarakteridagi innovatsiyalarni rivojlantirish, innovatsion mahsulotlarning bozorlarda uzoq muddatli taqsimlanishini ta'minlashning asosiy omili hisoblanadi; ularning barqaror va muvaffaqiyatli rivojlanishiga olib keladi

To'qimachilik sanoatining keyingi rivojlanishi eksportga yo'naltirildi. Eksport sanoatda ishlab chiqarish, yangi texnologiyalar va yaratilgan mahsulotlar bozorini rivojlantirish uchun iqtisodiy o'sishning kuchli rag'batlantiruvchi omilidir. Respublika to'qimachilik sanoati korxonalari tashqi bozorga eksport qilinadigan eng keng turdagi tovarlarni ip-kalavadan tortib, tayyor mahsulotlar (tikuv va trikotaj)gacha yetkazib berish imkoniyatiga ega. Eksport mahsulotlari ishlab chiqarishni davlat tomonidan rag'batlantirishning kompleks tizimi, jumladan, eksport qiluvchi korxonalarga maqsadli kreditlar berish rag'batlantirilmoqda.

2. Adabiyotlar sharhi

Kompaniyalarda xodimlarni innovatsion boshqarish muammolarini tadqiq etish masalalari B.Triker, M.Veber, I.Ansoff, P.Doyl, D.Kollis, S.Montgomeri, L.Edvinson, S.Meloun, R.Kaplan, D.Norton, D.Djonson, K.Shoulz kabi xorijlik iqtisodchi olimlarning ilmiy ishlarida chuqur tadqiq etilgan. MDH iqtisodchi olimlari tomonidan sanoat korxonalarida innovatsion boshqaruvning shakllanishi, xususiyatlari, korxonalarda xodimlar boshqaruvining iqtisodiy-huquqiy masalalari V.V.Avdeev, A.M.Babashkina, Yu.T.Bazarov, L.V.Volkov, P.V.Juravlev, L.V.Kartashova, I.A.Kokorev, V.M.Kolpakov, E.B.Morgunov, I.I.Mazur, D.M.Mixaylov, I.N.Gerchikova, M.D.Kruk, M.V.Dokuchaev va boshqalarning ilmiy izlanishlarida muayyan darajada o'rganilgan. O'zbekiston milliy iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirish, korxonalarda xodimlar boshqaruvining nazariy va amaliy jihatlarini takomillashtirish, shuningdek, yengil sanoatning

www.worldlyjournals.com. 6-son ,SENTABR , 2024. Worldly knowledge nashriyoti.

ILM FAN XABARNOMASI
Ilmiy elektron jurnali
yetakchi tarmoqlaridan bo‘lgan to‘qimachilik sanoati korxonalari faoliyatini tashkil etishning nazariy-uslubiy asoslari S.S.Gulyamov, K.X.Abduraxmonov, M.A.Maxkamova, A.Sh.Bekmurodov, M.R.Boltabaev, Sh.I.Otajonov, I.Yu.Umarov, N.Q.Yo‘ldoshev, D.N.Raximova, A.E.Razikov, U.Sh.Yusupov va boshqa qator olimlarning tadqiqotlarida o‘z aksini topgan.

3. Tadqiqot metodologiyasi.

Xodimlarni tanlashda ularning ko’p qirrali xislatlarini aniqlash imkonini beruvchi quyidagi maxsus usullar qo’llaniladi:

* anketa ma'lumotlarini tahlil qilish usuli;
* ruhiy testlash usuli;
* amaliy ish o’yinlarini o’tkazish usuli;
* malakaviy testlash usuli;
* taqrizlarni tekshirish usuli;
* suhbat o’tkazish usuli;
* attestatsiyadan o’tkazish usuli;
* reyting usuli.

Attestatsiya jarayonida xodimlarni malakasiga, uning bajarayotgan ishiga yoki lavozimiga loyiqligiga xolisona baho berilishi kerak. Attestatsiya qilinayotgan xodimning ishiga baho berishda uning reja topshiriqlarini bajarishdagi shaxsiy xizmati, mehnat intizomi, o’z vazifasini sidqi dildan bajarishi kabilar inobatga olinishi zarur. ana shular asosida attestatsiya o’tkazuvchilar ochiq ovoz berish yo’li bilan quyidagi baholarni berishi mumkin:

- bajarayotgan lavozimiga loyiq;
- xodim ko’rsatilgan nuqsonlarni keyingi o’tkaziladigan attestatsiyagacha yo’qotsa, bajarayotgan lavozimiga loyiq;
- egallab turgan lavozimiga loyiq emas.

Shunday qilib, xodimlarni boshqarishdan asosiy maqsad ularning faoliyatini korxona foydasini oshirishga yo’naltirishdir.

4.Tahlil va natijalar muhokamasi.

Attestatsiya jarayonida xodimlarni malakasiga, uning bajarayotgan ishiga yoki lavozimiga loyiqligiga xolisona baho berilishi kerak. Attestatsiya qilinayotgan xodimning ishiga baho berishda uning reja topshiriqlarini bajarishdagi shaxsiy xizmati, mehnat intizomi, o’z vazifasini sidqi dildan bajarishi kabilar inobatga olinishi zarur. ana shular asosida attestatsiya o’tkazuvchilar ochiq ovoz berish yo’li bilan quyidagi baholarni berishi mumkin:

- bajarayotgan lavozimiga loyiq;
- xodim ko’rsatilgan nuqsonlarni keyingi o’tkaziladigan attestatsiyagacha yo’qotsa, bajarayotgan lavozimiga loyiq;
- egallab turgan lavozimiga loyiq emas.

Shunday qilib, xodimlarni boshqarishdan asosiy maqsad ularning faoliyatini korxona foydasini oshirishga yo’naltirishdir.

www.worldlyjournals.com. 6-son ,SENTABR , 2024. Worldly knowledge nashriyoti.

ILM FAN XABARNOMASI
Ilmiy elektron jurnali

5. Xulosa va takliflar :

Korxonada boshqaruv tizimini takomillashtirish hamda xodimlarini ish faoliyatlarida samaradorlikka erishishlari uchun avvalo shaxsni o'rganish, shaxsning dunyo bilan munosabati kengligi, ularning umumiy tuzilishi, ierarxiklik va birgaligi darajasi, yakka shaxsning qobiliyati va fe'l-atvor kabi aniq parametrlarini o'rganish taklif etiladi. Bu tadqiqotlar shaxs nazariyasi va uning xususiyatlariga asoslanadi. Innovatsion faoliyatda ishtirok etayotganlarning kasbiy muhim xususiyatlari, ularning dinamikasi, hamda kasbiy ko'nikmalari shakllanishi tezligi eng muhim hisoblanadi.

Adabiyotlar/Литература/Reference:

1. Khurana N. Indian Textile and Garment Industry A Prospective Area for Investment in India // Imperial Journal of Interdisciplinary Research. Vol -3, Issue-3, 2017

2. Abdusamatovich, U. B. (2022). FINDING THE OPTIMAL CONTENT OF COTTON FIBER IN THE MIXTURE. Academicia Globe: Inderscience Research, 3(04), 109-115.

3. Муминова, Э.А. и др. (2023). Основы экономических знаний: Учебное пособие. Фергана: AL-FERGANUS, 2022. – 280 с. – ISBN 978-9943-7707-9-9. – Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.

4. Курпаяниди, К. (2023). Особенности внутрифирменного обучения сотрудников компании в условиях трансформации. Экономика и образование, 24(1), 270–275. Doi: https://cedr.tsue.uz/index.php/journal/article/view/947

4. Михайлов, А.Б. (2022). К вопросам подготовки конкурентоспособных кадров для сферы услуг в условиях цифровых изменений.

5. Oliy ta'lim muassasalarida raqobatbardosh kadrlar tayyorlashning zamonaviy integratsiyasini ta'minlash: muammolar va yechimlar. Uzbekistan, Kokand. C. 65-70. Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.

6. Nabiyeva, N., & ets. (2021). Analysis of the State's Macroeconomic Policy. Revista Geintec-Gestao Inovacao E Tecnologias, 11(4), 4669-4680.